

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyititéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk összeköttetésben levő hird. irodák arrendemenyben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklámciókat a kiadói hivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Nyugat.

Az általános felfogás szerint nyugatról indult keletfelé a kultúra, a tudomány. A nyugat irodalma, műveltsége, a gyakorlati és elméleti tudományok terén való előrehaladása volt az a zsinórmérték, melyet a tudósok minden nemzetek és népek kulturájának megítélésénél alapul szoktak tenni. Tették ezt abból az indokból, mert általános meggyőződése volt a világnak, hogy a műveltség fogalma teljesen fedi a becsület, a józanság, az igazság és méltányosság fogalmát.

Ezért tekintettünk mindig bizonyos hódolattal a nyugat két nemzetére: a franciára és az angolra. Emlékezzünk csak, hogy mily lármát csapott az angol sajtó, mikor Sándor szerb királyt tisztjei meggyilkolták. Az angol kormány sokáig minden érintkezést megszakított a királygyilkos tisztekkel.

Ugy tekintettük őket, mint a műveltség, a tudomány és az igazság zászlótartóit. Ezért tanulták fiaink nyelvüket. Ezért tanulmányoztuk irodalmukat, műveltségüket. Anglia és Franciaországba seregestül tódultak fiaink, hogy ismereteiket gyarapítsák. A Nyugat egy fogalom lett, mely szerint igazodott Kelet kulturája. Nálunk is ebbe a mederbe óhajította terelni néhány nyugatért tulságosan rajongó a magyar irodalmat.

Most azonban alaposan kiábrándulhattunk! . . .

A háború, méltán mondhatjuk a kapzsiság háborúja, pörére vetköztette ezt a két nemzetet.

Hogy a francia midő komisz módon bánt el az Amerikából érkezett hajókról leszedett hatvan éven felüli beteg honfitársainkkal is, az ma már tudott dolog. Hogy a szövetségzett francia, angol és orosz Afrikának és Ázsiának vad népeit is idehozta a fehér faj ellen, azt sem kell emlegetni. Midő szövetségesünk, a német, felajánlotta a tegyverszűnetet arra az időre, míg a francia halottjait eltemetheti és sebesültjeit összeszedheti a csatatéren, visszautasítással válaszolt csak azért, hogy a halottak rothadó testének döglés szaga is akadályozza a német hadsereget előhaladásában.

A kalmárszemléű angol, ki a legfőbb oka ennek a háborúnak, mily kegyetlenül dobta oda Belgium legszébb városait a pusztulásnak, az is közismert dolog viszont, hogy amidőn futni kellett, először az angol menekült katonákat szedte fel a hajóra, kik a túlekedésben a szegény belgákat letaposták.

De hogy gonózságának a koronáját is feltegye, tehetetlen dühében már vitriolbombát ad zsolddal megfízett gyáva vitézeinek.

Ebbe a diszes társaságba beelillik az oroszoknak gyalázatos viselkedése, romboló pusztítása. Csak nem marad hátrább, mint cinkostársai.

Szerbiáról meg nem kell szólni. Ezt a műveletlen, de körmönfont ravaszú, gyilkos és gonosztevő gaz nációt egyszerűen ki kell irtani, mint a veszett ebet, hogy irmagja se maradjon neki.

És ezt a gyilkosságokat készítő, királyokat gyilkoló gaz nációt vette pártfogásába a francia, az angol és az orosz! Ezek szították tiukosai és alattomosan a nagyzási hóboriba beleszedült utszéli vadnak forrongó vérére.

Órok gyalázata lesz ez mindenkori az emberiségnek.

A millióknak kiottott vére, kiállott szenvedése, száz év kulturális munkájának tönkretérése, számokban ki nem mondható vagyoni értékeknek pusztulása, a vandálizmusnak vérben fürdő aljas orgiája mind, mind az ő fejükre száll.

Ők lesznek a felelősek érte az Isten ítélőszéke előtt! . . .

Ezek a derék, művelt nyugati nemzetek, a fehér faj elitjei akarták most rászabadítani a sárgafajt az európai fehér ellentelekre, amelyekkel ők maguk nem bírnak, mert az orosz gőzhenger nem gázolta le a németeket és az osztrák-magyarokat. Ezek a művelt fehér nemzetek hozták a francia csatatérre azt a sok szines embert, akiknek egyetlen vágyuk, hogy menél kevesebb fehér ember legyen a földön. — Az oroszot még csak menteni lehetne kegyetlenkedéséért és pusztításáért azzal, hogy nem tudja, mit cselekszik, mert ez a nép még messze van a kulturától, de a művelt francia és angol számára nem tudunk mentességet, mert ők nagyon is tudják, hogy mit cselekszenek.

Ők alaposan megüszítették a Nyugat fogalmát a reáhuzott szines tollaktól. A Nyugat ott áll előttünk pörére vetköződve s mindig undorral és ellenszenvvel fogunk rája gondolni, valahányszor emlegetni fogják.

Az igazságos Isten pedig nem fogja elhagyni azokat, akik most ezek miatt az összeálló szövetségesek miatt ontják vérüket, hogy megmentsék hazájukat, tüzhelyüket, családjaikat, létüket a vallásosság, a becsület és az igazi kultúra számára.

A kéményseprési ipar.

A kéményseprésnek, ha ez lelkiismeretesen teljesítettik, mint iparágak tűzbiztonsági szempontokból megvan a maga fontossága; tekintetbe véve azonban azt, hogy a mai építkezések célszerű voltára mindig nagyobb s nagyobb gond lesz fordítva; hogy ma már minden valámire való községnak megvan a maga szervezett tűzoltósága; hogy gyárak, telepek, kovácsműhelyek ma már maguk is elláthatják a kéményseprésnek a munkáját, betanítván munkásaik egyikét-másikat, mire különben az ipartörvény 3. § föl is jogosítja őket; természetes, hogy a kéményseprési ipar régi jelentőségéből veszt s így talán nincs is szükség ama törvényes intézkedések, kormányrendeletek sokaságára, amelyek ezt az ipart szabályozzák; mert az valóban tény, hogy alig van ipar, amely a felsőbb hatóság állandóbb gondozásában részesülne, mint éppen a kéményseprési ipar.

Ily nagyfokú dédelgetésre igazán nincs szükség. Ma már minden község maga is rendelkezhetnék e tekintetben s bizonyára találkozunk elég hivatásos ember, aki a kéményseprés sokszor még pontosabban és lelkiismeretesebben végeznél el, mint a kerületi kéményseprő, akik ellen állandó, valóban jogos a panasz. Miért ne lehetne ez mellékfoglalkozás is esetleg? Azonban mit látunk? Munkakerületek állapítottak meg s azokra nézve, akik már ezt korábban gyakorolták, még a reáljog is fenntartatik. Teljesen felesleges intézkedés.

Különös, hogy más iparoknál nem fél a törvény attól, hogy az illető hogyan él meg; ámde a kéményseprési iparnál a tisztességes megélhetést feltétlenül biztosítani kellett, dacára annak, hogy a kéményseprők általában az egész országban a jobbmódú emberek közé sorolhatók. Ennek az ellenkezőjét hivatalosan százezres is kimutathatják, azért a tényleges viszonyokat és igazságot megcáfolni nem lehet. Azután meg ma már több módja is van annak, hogy a kéményseprőmesterek is, szerény határok közt élve, öregségükre biztosíthatják megélhetésük feltételeit. Nem túlozunk, ha azt állítjuk, hogy ebben az országban nincs olyan kéményseprési munkakerület, amelynek az évi jövedelme össze-vissza minimum 8000 K. ne volna, s amelynek tiszta jövedelméből azután egy kéményseprőmester meg ne élhetne.

Érdekes néhány pillantást vetni ezen iparág hazai fejlődésére. Ezt az ipart a 18. században — kiváltságok adományozásával — helyhez kötik s a lakosságot a kémények tisztán való tartására kötelezik. Az 1784. évi kiváltságlevél 53. cikke alapján a kéményseprők kiváltságban részesültek s a kéményseprőmesteri jogok vásárolhatók lettek, minek folytán a mesterek halála után

ösvégeik, gyermekeik, mint éperejű szerzeményt örökölheték, vagyis a tulajdonos a kéményseprési joggal szabadon rendelkezhetett, a jogát átruházhatta, eladhatta, hagyományozhatta, sőt e jognak bizonyos területen terjedő egyes részeit el is adhatta; az ipari-lajstromban azonban nem volt szabad kölcsönrel megterhelni, teher abba be nem volt jegyezhető, a terület vételára s a zálogjog elő nem volt írható. Ezek ma is érvényben vannak, miáltal az egyuttal ipari igazolvány, oszthatatlan vszgonjog s így másra csak a maga egészében ruházható át; elbirtoklás útján megszerezni nem lehet s ez a jog elsősorban az elhalt iparos örökösét illeti meg.

Igy lesz a kéményseprési iparból realjog is, mely jog, ha tulajdona vitás, a rendes bíróság elé tartozik, mely azután az 1856. évi október 31. s az 1859. évi január 18-án kibocsájtott kormányrendelet alapján vizsgálja meg az ügyet; a realjognak a minőségét azonban az iparhatóság állapítja meg, megjegyezvén, hogy az iparüzési jog személyijog, tehát meg kell határozni, hogy valamely kéményseprői iparüzlet realjog-e vagy sem s erre a bizonyítékok szabad mérlegelése alapján, az iparhatóság illetékes.

II. József császár idejében keletkeznek a „Fenerordnung“-ok és I. Ferenc magyar király, 1818. évi január 19-én s 1819. évi július 23-án a pozsonyi kéményseprő-céhnek, valamint az óbudai kéményseprőcéh tagjainak újabb kiváltságot adva, a kéményseprőipart szabályozták.

Az ötvenes években a kéményseprési iparból már jórésben szabadipar lesz, amennyiben egy kibocsájtott szabályzatban ki lön mondva, hogy realjognak csak olyan üzlet tekinthető, amelyről kimutatható, hogy már 1805. előtt s az idő óta szakadatlanul magánjogi címek alatt szerveztetett s ruházott át; kimondatott, hogy a realjognak vélt birtokosa köteles jogosultságának vagyonhoz kötött tulajdonságát a megkivántató igazolványokkal együtt 1853. évi november hó 1-től számított két év alatt kimutatni. Ez a szabályrendelet 1857. évben a helytartótanács által oda lön módosítva, hogy csak azok a kéményseprési jogok realjogu természetűek, amelyek az 1819. évi július 23-án fennállottak s ezen idő óta az akkori tulajdonos, illetve ösvége s gyermekei által gyakoroltattak. Ha pedig ezen idő alatt a tulajdonjog más személyekre ment át, az átruházás csakis magánjogi címeken történt. Látjuk tehát, hogy ez a rendelet már különbséget tesz az 1819. óta fennállott s az 1819. július 23-ika után keletkezett kéményseprési realjogok közt, amennyiben az utóbbiakra nézve a realjogosultság igazolásának a kötelezettségét egy évi határidőhöz kötötte, míg előbbinek az igazoláshoz határidő nem lett kikötve; sőt az 1819. évi július 23-ika után keletkezett realjog mint vagyonjog igazolásánál feltétlenül még az is ki lön kötve, hogy igazolható, miszerint ezen újabb jogok kifejezetten a realjogokat jellemző magánjogi rendelkezési joggal keletkeztek, miáltal az 1872. évi VIII. t. c. életbe való léptéig, a régi realjogokból újak is keletkezhettek. Ez a törvény, mely a kéményseprés kötelezettségét nem mondotta ki s amely a területi kizárólagosságot megszüntette, realjogu alkotórészeit is elveszítette, más újabb realjogot nem engedélyezett és csak az eddig engedélyezett megmaradását engedte meg. E törvény, valamint az ipartörvény

1. és 23. §-aiban a legszélesebb ipari szabadság van kimondva s meg van engedve a 6. és 32. §-okban, hogy a realjognak az érvényben való tartásával minden iparos bárhol gyakorolhatja iparát.

Valóban kár, hogy az ötvenes évek e tekintetben való rendelkezéseit az 1872. évi VIII. t. c. 32. § figyelmen kívül hagyta s a törvényhatóságokat följogosította, hogy tűzrendészeti tekintetből munkakerületeket alakíthassanak s hogy ugyanezen törvény 35. §-ában az is megengedett, hogy az iparhatóság jó, busás díjazását állapíthasson meg; sőt az 1883. évi március 17-iki 14803. számú belügyminiszteri rendelet azt is kimondja, hogy a kémények szakértő kéményseprő által havonként legalább egyszer sepertendők. Hogy ezen rendelkezésnek miképpen felelnek meg s hogy magyarászák el, alább látni fogjuk; valamint azt is, hogy a díjazás tekintetében, valamint a havonként való egyszeri sepertetés szempontjából miféle sandítások fordulhatnak elő.

Az 1884. évi XVII. t. c., vagyis az ipartörvényben ez az ipar értékes tartalmat kapott, amennyiben a 16. §-ában kimondja a kötelezettséget, a 3. §-ában kivéve a gyár- s kovácsműhelyek kéményeit. Ezzel tehát a kéményseprői ipar törvényes szabályozást nyert, ezt a képeítéshez, az engedélyezéshez kötött iparok közé sorozta; rendezett tanácsú városokban pedig munkakerületek alakítatván, kizárólagosságot is nyert. Kimondatott, hogy a kémények havonként legalább egyszer, szakértő kéményseprő által tisztogatassanak s ahol a napnak nagy részében, éjjel is tüzelnek, gyakrabban is tisztogatandók és a kéményseprési díjak szabályozandók. A díjakra vonatkozólag, a rendelkezés dacára, hogy a tűzoltói szabályzatokat is bevették, ezt a hatósági hozzájárulással úgy játszották ki a kéményseprők, hogy a díjakat fölemeltették s a kémények felelős tisztogatására nézve pedig azt a kifejezést, hogy „havonként legalább is egyszer“, a rendőrhatalósággal úgy magyarasztatták, hogy tekintet nélkül, minden kémény havonként kétszer tisztogatandó, miáltal részükre a jövedelem megkétszereződött. Pedig ismeretes a ker. min. 6173/1908. számú rendelete, mely szerint a télen át fűtött kémények, amennyiben a téli hónapokban alattuk rendszeresen tüzelnek, állandóan használt, tehát ezen időszakban havonként legalább egyszer sepertendők, kéményeknek tekintendők. A kéményseprői engedély szóhat társas cégre is, amennyiben ezáltal úgyszólván csak egy kéményseprési üzlet keletkezik. Az engedély az árlejítés kizárásával csak pályázat útján szolgáltatható ki s a társaság iparendeléje a cég valamelyik tagjára ruházható át. Ha a társaság megszűnik, akkor az üresedésbe jutott munkakerület ismét csak pályázat útján tölthető be s a kéményseprés üzésének a jogától valaki csak akkor fosztható meg, ha vizsgálat derítette ki, hogy az illető közérkölcseiség, vagy közrendészeti tekintetben megbízhatatlan. Sőt még jogi személyek is gyakorolhatják ezen ipart, ha megfelelő üzlevezetést jelentenek be, miből következik, hogy a kéményseprési ipar házi kezelésbe is vehető, csakhogy az engedélyezett ipar bérlő által nem üzhető s így bérbé sem adható, kivéven a realjogúakat, melyekre nézve az ipartörvény 23. §-a az épségben való fenntartást mondja ki. Az odaítélésnél mindig a megbízhatóság s egyenlő képeítés esetén pedig a hosszabb idő óta működő mesterek részesítendők

előnyben; sőt a kerület területén működő mesternek elsőbbsége is van. Ha csak segédek pályáznak, akkor az azon a területen közmegelegedésre működő segéd jöhet elsősorban figyelembe; máskülönben az iparhatóság e tekintetben is önálló hatáskörrel rendelkezik. A kéményseprési munkakerület választás útján nem tölthető be, ha csak az iparhatóság iparendelést nem adott ki. A kéményseprési iparjogotvány megadására ügyében végérvényesen az elsőfoku iparhatóság nem határozhat, mert ellene az ipartörvény 20. s 181. §-ai értelmében fokozatos felelbeszések van helye, mely a határozat kézbesítése, kihirdetése utáni 15 nap alatt az elsőfoku iparhatóságnál szóval bejelentendő vagy írásban benyújtható. Ezt a jogát az illetőnek még az 1901. évi XX. t. c. sem korlátozhatja. Ha az illető helynek a szabályrendelete a pályázatnak a kiírását rendeli el a kéményseprői kerületek betöltésénél, akkor az ugy is tölthető be; míg ellenben ez nem kötelező. Az iparendelést megadására s a munkakerület adományozására tekintetben nincs megkülönböztetés és a kettő egymástól el is különíthető. Az iparendelést kiszolgáltatására vonatkozó ügyekben újra való fölvetésnek nincs helye s feltételhez kötött lemondás által a kéményseprői munkakerület megüresedettnek nem tekinthető.

(Folyt. köv.)

Csak a haza éljen!

*Csöndes aggodással, mely lelkemhez égett,
Csüngök, szép hazám, a Te sorsodon.
Imámba foglaltak, képed szivemben él,
De szerelmemet nem hangoztatom . . .*

*Zokog a lelkem, ha árva a jelenet
Oly legendás-szép, dicső múlt után.
Bizom a jövőben . . . Most vagyunk vagy soha
Egy aranyfényű jövő hajnalán*

*Felpezdült az ös-vér, lángba borít szivet
S máskor békesen szunnyadó lelket.
A harcnak varázsa gyűjt, tombol mindenütt:
Veszíteniünk nem, csak győzniünk lehet!*

*Könnyes szemek sehol, csak hív, tűz bátorság . . .
A lelkek mélyén harci vágy perseg.
Vér, sebesült, halott: semmi, csak a hazát
Mentsék meg a vér, a holtak s sebak! . . .*

Xobaszky Jenő.

B E S Z É D

az 1914. dec. 21-én tartott orgonahangversenyen.

Mélyen Tisztelt Hallgatónim!

Ezer évvel ezelőtt, váratlanul megjelent a Duna és Tisza folyók által átszelt földterületen egy eddig még alig ismert s mindjárt megjelenése alkalmával általános rettegéssel fogadott harcias nép, mely rövid idő alatt elfoglalta ezt a szép földet, rajta berendezkedett és száz év leforgása alatt az európai művelt nemzetek sorában tekintélyes állást biztosított a még most is élő, nagy tettekre hivatott maradékainak . . .

Nincs a világon nemzet, amelynek olyan viszontagságos, küzdelmekkel és szenvedésekkel teli története volna, mint a magyar.

Öröm és bánat, dicsőség és gyász, jólét és szenvedés, harci d'adal és csatavesztés, összetartás és pártviszály váltakoznak ezer esztendő multunkban!

Ugyhogy most, amidőn annyi balszerencse és sok viszály után is élünk, méltán felkiálthatunk: Isten küldte: csodája, hogy él még magyar e hazán! Igen, a jószágos Isten kegyelme mentette meg és tartotta fenn nemzetünket. Ha figyelemmel

tekintünk vissza lefolyt életünkre, mind-
gyikünk észre fogja venni azon gyengéd,
atyai késnek nyomát, mely őt lépésről-
lépésre vezette a számára kifűzött cél felé,
gondosan elhárítá újtábol a fölmérülő
nehézségeket, kiragadta a testi vagy lelki
veszély örvényébe süllyedőt, felemelé az
elbukót, támogató a lankadót, bátorítá a
csüggedőt s büntető veszezőjével sujtá —
hogy megjavítsa — a vétkezőt. — A világ-
történelem arról tesz tanúságot, hogy az
isteni Gondviselés ezen gondos, szeretet-
teljes vezetését nemcsak egyes emberekkel,
hanem egész nemzetekkel szemben gyako-
rolja! A nemzetek is születnek és meg-
halnak, mint az egyes emberek. A nemzet-
teknék is van gyermek-, férfi- és aggkoruk,
van jó és balsorsuk, vannak jó és rossz
tulajdonais, vannak szellemi és erkölcsi
hajlamaik és fogyatkozásaik, vannak eré-
nyeik, bűneik, vannak komoly, higgadt és
könnyemű vagy szenvedélyes időszakais.
Van továbbá Istenről kiszabott földadatuk,
hivatásuk, *életcéljuk*, melynek előérésében
éppúgy vezéreltetnek Isten áldó vagy sujtó,
de mindig szerető keze által, mint az egyes
emberek!

És valamint az egyes embernek, úgy
egy egész nemzetnek is a jóléte, dicsősége,
boldogsága attól függ, vajjon az Istenből
előbe üzött célt fölismerte, — hivatását
megértette, annak betöltésére komolyan
törekedett-e?

Vajjon Istent legfőbb Urául elismerte,
magát törvényeinek alávetette, — Ő
buzgó szívvel tisztelte és szolgálta-e?
„Boldog az a nemzet, melynek Istene
az Úr!”

Az isteni Gondviselés ezen bámulandó
munkáját látjuk drága magyar nemzetünk
történetében is!

Ázsiából kiindul egy maroknyi nép s
az isteni Gondviseléstől vezérelve ide ver-
gődik a négy folyam határai között elterülő
földre, birtokba veszi, hazájává teszi és
meg is őrzi ezer éven át; holott annyi sok
más vitéz nép, mely honaikotó vágyában e
földre jött — hazát nem — csak koporsót és
diostelen sirt talált. — Valóban nagy csoda
ez, melyet csak a hatalmas Istennek ke-
gyelme művelhetett: a magyar felett és
amelynek varázsa a szt. kereszt jeléből
áradhatott ki egyedül! Igen „a kereszt
jelében és kereszténység által győzött csak
igazán a magyar, melyet ha föl nem vessz,
vagy elpusztul, vagy vad és műveletlen
marad“ (Deák Ferenc) s a honfoglalás
befejezetlen épületként rombadól, ha a
kereszt jele föl nem ragyog az apostoli
király szt. István kezében és ha a kereszt-
vissel, melyre nemzetét tartotta, világ-
történelmi eseményé nem avatja föl a
honfoglaló ősök dicső fegyvertényeit!

Árpád látokai ihlettel megálmodta a
hazát, de fényes valóvá a dicső álmat csak
szt. István apostoli buzgólkodása tette.

Az isteni Gondviselés pedig a kereszt-
tény kultura bástyájává tette, hogy pajzsa
legyen eszentül a kereszténység által mű-
velté tett nyugatnak. A kereszt által a
véres kalandok bajnokaiából hősök lettek,
kik e küldetésük teljesítésében soha meg
nem rendülő törhetetlen hittel pazarul
áldozták a legdrágább honfűért!

Ugy látszik M. T. H. I. hogy a törté-
nelem megismétlődött, a nemzetnek nagy
hivatását megint teljesítenie kell: most
megindult a föld s a vépek harcra, neki
vágódott ismét a bástyánsk s az északi
óriás ránehesedett. Birja-e a terhet, győzi-e

a harcot, álja-e még az ezredéves hiva-
tást? Ime, itt a próba, tüpróbája a nem-
zet erejének s áldozatkésziségének.

S a magyar nemzet érzi az idők e
jelentőségét, saját áldozatos hivatásának
súlyát, de dicsőségét is. Érti vértanúi
hivatását, mert jóllehet hazájáért és szabad-
ságáért is küzd, de voltaképp e küzdelmet
nagyobb, általánosabb érdekekért vivja.

Nem harcol önzésből, nem hiú foglalási
és terjeszkedési vágyból. Neki nincs mit
foglalnia, hazája elég neki! Nem irigylí
senkiét, nem kívánja a másét. Ha tehát
mégis harcol, küzd, ma is élet-halál harcot
viv, vivja ezt azért, mert, mint a multban,
határőr azon a mesgyén, hol a szabadság
néz farkasszemtel a barbársággal, vivja
azért, mert meg akarja menteni, mint a
multban, a nyugati civilizációt.

„Nagy idők vonulnak el felettünk,
— mondta Magyarország biboros primása —
szinte érezzük a Gondviselő Isten kezeinek
érintését az események egymásra toluó
gyorsaságában. S mikor az események ma-
gukkal ragadnak, lábunk alatt a talaj
megmozdul, minden emberi erő és biztonság
megszűnik. Kitér szívünk mélyéből a vallás
ereje, amely a megindult föld felett a
változhatatlan Istenhez köt minket.“ Igen,
mi bizunk, mi remélünk, mi nem féünk,
mert velünk az Igazság! . . .

Ami küzdelmünket az ifjúság rapyogó
fehér fénye hieseri. Az igazság csak úgy
tud érvényesülni, ha mi győzünk! Ezt a
háborút végig kell küzdeni, hogy a földön
az igazságnak hajléka legyen, hogy a ha-
zugság ne merjen ocsmány szennyével éri-
teni. A legnagyobb szenvedéseket kell
magunkra vállalnunk, hogy az igazság igaz-
ság lehessen! A legnagyobb árt is meg
kell fizetnünk ezért.

Félszáz év óta nem látták ilyen szép-
nek, nemesnek, erősnek, szeretetre, becsü-
lésre méltónak ezt a nemzetet, mely most
fegyverrel kezében a félvilággal néz far-
kasszemtel.

Ritkán ment hadba nép ilyen tiszta
százóval! Erre nincs írva sem önzés, sem
gyűlölet, sem irigység, sem vérszomj, csak
egy fejedelmi hitvespár halvány képmása
szomorkodik rajta!

Egyszer már látott ilyen zászlókat a
történelem, akkor is magyar kéz vitte! Ak-
kor Endre herceg képével repeszek a harc
viharában a magyar zászlók. Nagy Lajos
király ment megtorolni meggyilkolt öccse
halálát. É. mig akkor a zászlókon a hit-
vesi árulás szégyen bibora lobogott, a
mostani zászlóinkon a hitvesi hűség és
mártírság lilomkoronája ragyog! És Te
Uram, aki megáldottad N. Lajos fegyvereit,
megvonnád tőlünk segítségedet?

Nem, ezer esztendőn át védte minket,
oltalmazta ezt a szép hazát, nem hagy-
hatsz el most sem bennünket, égi jó
Atyánk!

Harcok közepette vagyunk, talán nem
is lehet másként. De hogy vágyunk, remé-
nyeink beteljesedjenek, hogy népeink vére
ne folyjon hiába, *rendületlenül* biznunk kell
az Istenben és úgyünk diadalában! Így
hirdetik ezt Németország minden templo-
mában, így mondta ezt a Nagy Vilmos
császár még a minapi falklandi hajókatasz-
trófa után is: „biznunk a Mindenható Istenben,
akinek hatalmas kezéből szerencsét és
szerezséltenséget, örömet és bánatot alá-
zatosan fogadunk, mert a legsúlyosabb se-
beket is áldással fogja átváltostatni népünk
és hazánk számára!“

M. T. H. I. Nemzetünknek volt sok
bűne, de volt egy nagy erénye: hogy
Istent nem tagadta meg soha!!

Tiszteletét törvénykönyvbe iktatta!
Fenntartott Istent azért is, mert sok párt-
fogónk volt az égben. Nincs nemzet, mely-
nek uralkodó családja annyi szentet számlá-
lana, mint maga az Árpádház. Leghatal-
masabb közbajnaink volt mégis a mi
Nagyasszonyunk, kinek alakját zászlóinkra
hímeztük, pénzünkre vertük, tiszteletét,
szeretetét versekben zengedeztük. Midőn
bűneink sokasága miatt magához az Úrhoz
folyamodni féltünk, veszély idején, száz-
eserek, milliók ajkán hangzott fel az ének:
„Boldogszony Anyánk — Régi jó Patro-
nánk — Nagy inségben levén — Így szólít
meg hazánk — Magyarországról, edes
hazánkról Ne feledkezzél meg, szegény
magyarokról!“

Óh ti szomorú anyák, akik zokogtok,
ti büszke apák, akik némán gyászoltok és
ti bús özvegyek és ti kicsinyek, akik árva-
ságra jutottatok, vigasztalódjatok! „azok a
könnyek, melyeket hullatott, kedvesek az
Úrnak, mint Magdolnának a Boldogságos
Sztiz könnyeivel vegyülő könnyuhullatása.“
Merítetek erőt a ti mélységes erős hit-
tekből! Vigasztalódjatok, mi együtt rúntek
veletek, nem hagyunk el titeket, Elvárja
ezt tőlünk a szeretet, mely magát nem ki-
mélte, hanem ezer meg ezer sebbel és
halállal biztosította számunkra az életet,
az otthon, a hazát.

Erre a hazáságra szert kell tennünk,
e nagy kötelességnek meg kell felelnünk,
méltókká kell lennünk hazánkhoz, vértanú-
inkhoz s önmagunkhoz!

Emléket állítunk sírjaikra, a legszebb
emléket, a szeretetet; szeretetet, mely
nem feled, mely semmit sem sokal abból,
amit már tett, hanem többet akar, —
mely enyhíteni akar minden nyomort, he-
geszteni minden sebet, mely ki akarja
mutatni, hogy akik véreztek és meghaltak,
nem haltak meg hiába, hanem egy olyan
nemzetért, mely érdemes rá, mert vissont
szeret. Az a nemzet, mely megbecsüli ma-
gát vértanúinak, sebesültjeinek, a hazáért
elhaltak özvegyeinek és árváinak gondviselő
szeretetében, a bűneiért és hibáiért eleget
tesz s magának *életet* biztosít. M. T. H. I.
Hunyadi János fiaitól utolsó órájában e
szavakkal vett búcsút: „Isten félelem és a
haza szeretete az, amit maradandó örökségül
rátok hagyok.“

E szent örökséget őrizzük mi is drága
kincs gyanánt szívünkben, a hazaszeretet
szent erényét ápoljuk mi is lelkünkben,
hogy a ránk bízott ifjúság látva tanítóink
és nevelőink szép példáját, a nemes és
magasztos erény követésére buzduljon!

M. T. H. I. Imádkozzunk mindennap edes
hazánkért, kérve Istent: Védje és oltal-
mazza szeretett hazánkat Mindenható kar-
jaival, távolítsa el tőle a belviszályok
gonosz szellemét és a külelenség véres
bosszúját, árasza rá minél előbb a béke
boldogító áldását és *tartsa* meg e szép
hazát a magyar nemzet számára az
idők végéig!

Rassovszky Kálmán,
kegyesrendi tanár.

A hideg tél ellen harcos katonáinknak
meleg prémre van szükségük. Akinek van,
még mindig küldheti e címre: Hadsegélyző
Hivatal, Budapest Váci-ut 38. sz. A posta
ingyen szállítja.

Gondoljunk a jövőre.

Ebben a világrendítő, borsalmasságban minden képzeletet meghaladó világháborúban eddig még mindenki megcsalagozott. Ellen-segeink, biava rengeteg tömegükben, azt hitték, hogy egy-kettőre végesnek velünk; mi meg abban reménykedtünk, hogy ily iszonyú embertömeggel a háború nem tart-hat sokáig, alig két-három hónapig. A néme-tek hatalmas császárnak állítólagos mon-dása sem vált be; mert hol vannak már a lehalló falevelek? Az enyészet rég befűdte azokat fehér halotti leplevel. És áll az iszo-nyu harc, az öldöklés, ki tudja meddig még.

Fiaink az idő viszontagságainak esernyi gyötrelmét szenvedve küdenek ádáz ellen-segünkkel minden poklokon keresztül; nekünk pedig arra kell törekednünk, hogy szenvedéseiket enyhítsük, megvonmagunk-tól bár, csak őket tápláljuk bőségesen s így erősítsük küzdelmükben. Mindenki vegye ki a maga részét az óriási küzdelemből: ők ontják értünk vérüket, mi adjuk nekik necsak könnyeinket, de testi, lelki javainkat, mindenünket . . . mindenünket, ha a sors úgy hozza. Amde így van-e? Itt látok magam körül gyermektelen módos parasz-tokat, akik sem vért, de még anyagi ádo-zatot sem hoztak; látok gazdag magánzó-kat, akik bedugott fülekkel járnak közöt-tünk és nem hallják az áldozatra hívó szótatot, szívük, erszényük zárva, de a bőrüket rettentően foltik. És kutatva kuta-tom az élet hiraóit, a lapokat, hogy lás-sam az előklők, a gazdagok, a dúsgazda-gok neveit és — kevés nevet találok ben-nük. Hiszen tudom én, hogy a nemes szív kerül a nyilvánosság, hódolva a példabe-széd szavainak: amit a jobb kéz tesz, minek azt tudni a balnak. Ez igaz, ez a nemes szív legszebb lelki tulajdona, de ez most nem alkalmazható. Nem, mert ez most az a sötét átláthatatlan lepel volna, mely alatt a hitványak megvonhatnák magukat. A lapok-nak ma a legzenetlenebb kötelessége az legyen, hogy nyilvánosságra hozzák különösen azok tetteit, akiket az isteni Gondviselés földi javakkal bőségesen ellátott; lássuk, kik tettek kötelességüknek eleget és kik nem.

Szenvedünk és ki tudja még meddig kell hordanunk az élet e szörnyű kereszt-jét. A csataterén hőseinknek a testi, a szü-lőknek, hitveseknek itthon a lelki gyötrelme napról-napra fokozódik. És én nem tudom, melyik a nagyobb kín. A szülő, a hitves gondolata ma a csatamezőkön jár nappal, reménye ott bolyong, éjjel azok fölött vir-raszt nap-nap után. Ágyában hanykolóvá-tüli álmatlan éjszakáit és lábbeteg testében az elgyötört lelek képelete iszonyubbnál-iszonyúbb rémekkel tölti azt be. Őrjül ez, csak éjszaka ne volna! És hány szülő szívesen adná életét, ha fiait meg tudná óvni a veszélytől. Oh nem elvonni a haza védel-métől, csak remélni merne, hogy ebből a rettenetes öldöklésből élve kerülnek ki.

Magunkra vagyunk hagyatva, a felvil-lág ellenünk. Azert most ne erősejünk tovább, annak úgy sincs semmi jelentősége, semmi haszna, hanem megfeszített lelekkel készüljünk a további legnagyobb erőkitö-jésre, mert csak így győzhetünk. Rendez-kezdünk be a hosszú háborúra. Erőtörésünk ha nem is kiapadhatlanok, de elég nagyok. Kevesebben, sokkal kevesebben vagyunk, mint ellensegeink, anyagi javaink is aránytalanul kisebbek; de az igazság velünk, mely erőiket megacélozza, képesse tesz bennünket a kitartásra. És ne feledjük: mennél kitartóbbak leszünk, annál közelebb a sóvárgott beke. Hőseink az emberföltöti harc, miénk legyen a megfeszített munka. Dolgozunk, megfeszített erővel dolgozunk, hogy az anyagiakat, melyekre hőseinknek elsősorban szükségük van, beszerzhessük a jövőre is annyira, hogy sem ők, sem mi szükségét ne lássunk.

Földmívelő ország vagyunk, tehát jöe-leve gondo junk arra, hogy két hónap mul-tával megkezdődik a tavaszi földmunka. Rónáinkat a háború rémes ekeje, a lövés-árkok fel nem dulták eddig és reméljük, hogy Isten kegyelme továbbra is megóvja nekünk azokat. Iparkodjunk elhárítani min-den akadályt, hogy egy talpaiatnyi termő-

föld se maradjon szántatlan, vetetlen. Iga-vonóban, munkáskézben nagy lesz a hiány, azt mindenképpen pótolni kell. Már az őszi földmunka is nehezen volt elvégezhető. Ha-tóságaink, ha kell, karhatalommal is kény-szerítések a népet arra, hogy egymást támo-gatva, dolgozzék. Akinek van igavonója, ha a maga munkáját elvégezte, köteles legyen annak segíteni, akinek igászallatait hadi célokra elvitték. Természetesen a megfelelő bérért, de vigyázni kell arra, hogy a nép egymást ne nyúzza, lehetetlen bért ne köve-telhessen. A munkásbér maximumát is jó volna megállapítani és kényszeríteni minden munkakepes embert a munkára; mert bizony vannak, akik dolgozni nem akarnak.

A hadbavonult munkások családtagja-iról gondoskodik az ország, hogy azok szükségét ne szenvedjenek. Ez nemcsak humánus cselekedet, de kötelesség is. Amde rengeteg a visszaélés. Én is valtam azt, hogy tiz közül inkább kilenc méltatlannak jussom a segítség, mintsem egy méltó szen-vedjen szükségét, ha Igen, ha az ország anyagi helyzete megbirja a nagy terhet. De nem bírja. Katonáink szükséglete óriási, minden fillert meg kell néznünk, hogy az méltó kezekbe jussom. Még hagyján, hogy cigányasszonyok, akik inkább a családfen-tartók, — ők koldulják össze a napi élel-met családjuknak — most nagy összegeket kapnak és kióra veszik a kávé; de olyan híreket is hallunk, hogy házhelyes birónak a lánya segítséget kap katonaférje után. A földmives napszamos felesége, meg a munka-bíró gyermeke már nem is akar dolgozni, vagy ha igen, oly napszámért követel, amit megadni teljes lehetetlenség. Sokan helyné-let abban a tudatban, hogy hiszen eltartja őket az ország. Ha pedig dologtalanságukat szemükre vetjük, kész a felelet: „Nem me-hetek munkába apró gyermekeim miatt.“ Mintha bizony eddig is nem lettek volna meg ezek az apró gyermekek. Ezt a viss-zaelést meg kell szüntetni; a gondoskodás csak a munkakeptelen gyermekekre és elag-gott családtagokra terjedjen ki. De hogyan?

Mihelyt a tavaszi földmunka megke-zdődött, a pénzbeli segítséget falun — a város más megítélés alá tartozik — meg kel-lene vonni. Gyermekek-menedekhely letesendő minden faluban, ahová a sebélyre szoruló anya apró gyermeket naponként elhelyez-hei. Itt kellő felügyelet alatt legyenek a gyermekek egész nap, hogy az anya nyu-godtan mehesse munkára. Napi ellátásuk-ról gondoskodják akár a község is, me-ynek kiadaasait utóbb az állam megterítheti; az elaggottak is itt nyerjenek ellátást. Ez pedig minden faluban könnyű szerrel kereszt-ül is vihető. De ki ügyeljen fel a menedek-helyre? Ki? Itt nincs a faluban földbirto-koz, pap, tanító, jegyző és ezeknek női családtagjai? Van ez ezek meghozhatják ezt a csekélyke áldozatot. Gondoljunk csak arra, hogy főúri hölgyeink, akik pedig szüete-süktől fogva a legnagyobb kenyelemben élnek, most meg tudták hozni azt is igazán nagy áldozatot, hogy sebesült hőseinket a kórházakban ápolják, gondozzák úgy, hogy azt a szerető anya, hitves sem tehetné lei-kiismeretesebben. A lövésárokból ott tek-szik ma a főúr is és a haza védelmében kiömlő vére összefolyik egykori jobbágya, a sebesült paraszt vérevel. Ma nincs köz-tünk különbség, egyik vagyunk, magyarok és egy a parancs: mindenki teljesítse híven a hazától ráért kötelességét.

Kántor István.

Mi kell a harctéren.

A közönség legnagyobb része még most sincs tisztában azzal, mi kell a harctéren a katonáknak? A hadvezetőség és a Had-segélyző Hivatal többször figyelmeztette a közönséget, hogy fölülleges dolgokat ne küldjön a harctérre és felsorolta azokat a tárgyakat, amelyeknek a hadbavonuló hadsereg harcosai hasznát vehetik. De azért a karácsonyi cso-magok között is akadt olyan, amelyben fölülleges dolgok voltak. A közönség ugyanis örömet óhajtván szerezni a hazaert küzdő hozzátartozóinak, megelégedik arról, hogy

a háboruban nagy értékváltozáson mentek át a dolgok a katonák szempontjából. Mig békében a katonának is értékes ajándék a kézelő, az izléses kézelő gomb, egy szép szivartárca, könyv, hangjeggy stb., addig a háborúban, a hadban álló katonának mindez értéktelen holmi, viszont megbecsülhetetlen kincs a szemében a cigaretta, a csokoládé, a cukor, stb.

Az alábbiakban fel fogjuk sorolni, mi kell a harctéren a katonáknak s minek mi-ért veszik különösebb hasznát? Az orosz katonáknak például főtápláléka, frissítője: a tea. A cár hadseregében is tehát nagy súlyt tesznek arra, hogy a legénység mindig hoz-zájuthasson egy kis meleg teához. Ezért a tábori konyhákban kívül hordozható szamo-várokat is visznek magukkal a csapatok. A háború alatt különben a mi katonáink is megkedvelték a teát, amely nélkül valóban nehéz kibírni a telet Orosz-Lengyelországban. A közönség tehát nagyon jól cselekszik, ha jótékony adományai között nem feledkezik meg a teáról és a cukorról sem. Különösen sok cukorra van szükség, mert a cukor-kész-letet rendszeren elfogyasztják az átvonuló csapatok s az új seregek nem tudnak szerezni.

A hosszú téli éjszakákon petróleumra is nagy szükségük van katonáinknak. A gyertya ugyanis nem világít elég erősen s azonkívül a készlet sem tulságosan nagy azon a vi-déken, hol a harcok folynak. Mindazonáltal a gyertya-adományokat is szívesen fogadják a katonák különösen a vastag, templomi gyertyákat, amelyeknek élénk fényük van s órák hosszágú világítanak. A gyertya mellett gyufára is szükség van. Oroszországban ugyanis gyufamonopólium van s így csak kisebb mennyiségű gyufakészletet bocsátan-ak forgalomba; ez a készlet az óriási harc területén már-már teljesen kifogyott úgy, hogy rekvirálni nem lehet gyújtó-anyagot. A különféle öngyújtó-készülékek is nagyon praktikus ajándékok a katonák számára.

A csokoládének különösen ott veszik nagy hasznát katonáink, ahol nehezen lehet a csapatok után szállítani a tábori konyha főztjét. A csokoládé olyan nagy tápértékű, hogy napokig is éléhet belőle az ember, minden más táplálék nélkül. Leghelye-sebb, ha a közönség kis darabokra vág-dalva és a táblákról az ezüstpapirt lefejtve küldi a csokoládét a harctéren küzdő kato-náknak, mert így nem kerül fáradságba, erőpazarlásba a táblák eltördelése és higie-nikus, mert a katonák bizony nem mosakod-hatnak minden étkezés előtt.

Nagy szükség van huskonzervekre és főzélékkonzervekre is. A cigarettát is örö-mel fogadják a katonák; szeszes italokat: konyakot, rumot, likórt, stb. azonban a téli hónapokban nem tanácsos küldeni nekik, mert az alkohol elálmósítja az embert s álomba merülve, könnyen megfagyhatnak. Különben is az alkoholtal sokkal jobban felmelegíti a testet a — forró tea.

P. N.

A gazdak korpuszúságlétének beszerzése.

A földmívelésügyi minister gondoskodni kívánt arról, hogy a gazdák az állataik takarmányozásához szükséges korpmennyisé-geket a mai rendkívüli viszonyok közt is megfelelő áron szerezhesék be.

E célból a minister úgy a fővárosi, valamint a vidéki malmoknál nagyobb korpakészleteket kötött le, s az ekként ren-delkezésre álló korpakészleteket eredeti áron bocsátja a gazdaközönség rendelkezésére.

A korpa ára métermázsánként a kö-vetkező:

- a) buza- vagy rozskorpa . . . 14 K.
- b) árpakorpa 16 „
- c) tengerikorpa 10 „ 50 f.

Amennyiben egyes ma mok árpa-korpat buza vagy rozskorppal állítanak elő, az ilyen korpa ára ezen árak alapul vétele mellett a keverés arányában számítandó.

Az árak zsák nélkül készpénzfizetés mellett a malomban vagy a malom rakodó állomásán átvéve értendők.

A korpa az egyes malmoknál a m. kir. gazdasági felügyelőség által kiállítandó utalvány alapján szerezhető be. Az a gazda tehát, aki korpát akar vásárolni, forduljon az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőséghez, s a közséگی eljárás által kiállított bizonyítvánnyal igazolja a korpával takarmányozandó állatainak számát, s ehhez képest azt a korpmennyiséget, amelyre neki ezen állatlétszám egy havi takarmányoztatása céljából szüksége lesz.

Ezen utalvány alapján a korpát a gazdaközönség az utalványon felsorolt malmok bármelyikénél megvásárolhatja.

Senki egyszerre egy havi szükségleténél nagyobb mennyiséget nem vásárolhat, s a gazdasági felügyelőség sincs feljogosítva, s a gazdasági felügyelőség sincs feljogosítva az egy havi szükségletnél nagyobb mennyiségre szóló utalvány kiállítására. Különös figyelmet érdemel a tengerikorpa, amely eddig nálunk kevésbé volt ismeretes, de hozzáértők véleménye szerint nagyon értékes és a fentiekből kivételképpen alacsonyán megszabott árához képest olcsónak mondható értéktakarmány. Egyedüli hátránya, hogy aránylag könnyebb és gyorsabb romlékonysága folytán hosszabb ideig zsákolva nem tartható, s ezért célszerű lesz, ha a gazdák érdeklődni fognak aziránt, hogy a különböző malmok mikor örölnék tengerit s ehhez képest fognak gondoskodni arról, hogy a tengerikorpa az örítés után lehetőleg azonnal elszállítsassék.

A világháború krónikája.

Január 2.

A XII-es tengeraltjárónk az otrantói szorosban megtámadja a hatalmas flottát és elsüllyeszti Courbet nevű admirálisját és Bernouilli nevű francia tengeraltjárót. — A Bzurától és a Ravkától keletre sikeresen halad előre a német támadás. A németek már mindenütt átépítik a Bzura és Ravka folyókat. — Csapatunk az uzsoi szorosnál az orosz tulerő elől a gerincmagaslatokról kissé visszavonulnak. — A németek Neuportnál és az Argonneokban az egész arconalon előbbrehaladnak. — A török hadsereg bevonul Ardaganba, a határtól a Kaukázus belsejében 80 kilométernyire fekvő városba.

Január 3.

A németek több napig tartó kemény küzdelem után elfoglalják az orosz főhadiszállás támaszpontját, Borzmovot. E harcok közben ezer orosz került fogságba. — Az oroszok ismétellen megkísérlik, hogy csapatunk arconalat Gorlicénél áttörjék, az ellenség súlyos veszteségei mellett újra meghíusulnak. — Egyik német tengeraltjáró az angol csatornában torpedólovással elsüllyeszti Formidable angol sorhajót. — A pápa táviratokat intéz a hadviselő államokhoz, hogy a hadiszolgálatra alkalmatlan hadifoglyokat cseréljék ki.

Január 4.

Csapatunknak Gorlicénél sikerül egy fontos magaslatoz elfoglalni s ezáltal a további események számára kedvező alapot biztosítanak. — A Felső-Üng völgyében kisebb ütközetek folynak. — 37 tiszte és 12.698 főnyi legénységet fognak el csapatunk a karacsonyi időszak alatti harcokban. — Felső-Elzászban igen heves harcok folynak Steinbach helység birtokáért. — A pápának azon indítványát, hogy a katonai szolgálatra alkalmatlanná vált foglyokat bocsássák szabadon, valamennyi hadviselő hatalom elfogadja.

Január 5.

A német támadások sikeresen haladnak előre Varsó irányában. — Csapatunk újból megkezdik Belgrad bombázását. — A francia flotta kivonul az otrantói szorosból. — Az olasz hadihajók bombázzák Durazzót.

Január 6.

Németek Észak-Lengyelországban az ellenség több támaszpontjának elfoglalása után a Sucha — szakaszig törtek előre. — Erdős Kárpátokban nagy harcok folynak. — Törökök elfoglalják Urmiát. — Portugáliában

nagyon elkeseredett hangulat van a háború miatt. — Tartalékos tisztjeink mindegyikének a háboruban tanúsított kitünő magatartásukért a királyunk katonai jubileumi keresztet adományozta.

Január 7.

Bukovinában az ellenséges túlerő miatt csapatunk a főszorosok közelébe vonulnak vissza. — Rossz időjárás miatt a Dunajec mentén és Orosz-Lengyelországban csak ágyú harc folyik. — A Francia harctéren Arasnál, az Aragónneokban és Felső-Elzászban heves harcok folynak. — Oroszok kivonulnak Észak-Perzsiából a török hadseregnek a Kaukázusban elért sikerei miatt.

Levelinkre hadisegély bélyegget ragasszunk.

Különfélék.

— **Államsegély a rendezett tanácsú városoknak.** A belügyminiszter a vármegyei területén levő rendezett tanácsú városok közül Körmöcbányának 10,500, Léva városának 14,000 és Ujbánya városának 12,000 korona államsegélyt utalványozott. A városi rendőrségek fejlesztésére a folyó évre járó államsegélyeket is kiutalványozta amelyből Léva 5000 koronát kapt.

— **A Reviczky-Társaság választmányi ülése.** A Reviczky-Társaság választmányja I. hó 3-án Köveskúti Jenő elnökletével ülést tartott, amelyen a tagok örömmel vették tudomásul, hogy a társaság zeneiskolája mult évi október hónap folyamán 24 növendékkel megnyitotta az iskola tanítás a tanítás a legavatottabb alapon halad, amely körülmeny örömdetesen tokozta a közönség bizalmát az iskola iránt. Az elnök bejelentette, hogy a társaság három szakosztályának előadói van a harctéren; ezeknek helyettesítését ideiglenesen Fekete József tanítóképző intézeti tanár vállalta magára. Dr. Laufer Lipót orvos, a társaság pénztárosa, helyettesítésére, aki szintén hadbavonult, — a választmány dr. Laufer Artur ügyvédet kérte fel. — Az elnök előterjesztésére elhatározta a választmány, hogy január, február és március hónapok folyamán tizenkét felolvasási estélyt rendez. Tekintettel azonban a háború által előidézett nehéz és szomorú viszonyokra, — melőzni fogja a zenét és a szepirodalmi művek kultiválását; az estélyeken jeles erők a háborúra vonatkozó, azaz kapcsolatos előadásokat, felolvasásokat fognak tartani és a szavalók is a háború költészetéből merítik verseiket. — A választmány az estélyek iránt érdeklődő közönség tájékoztatására a következő értesítést közli: 1. A háborús esték a vidéki tagokra való tekintettel pontban 5 órakor kezdődnek. 2. A teremben a rendezőtag perselyt tesz ki a Vöröskereszt céljaira szolgáló önkéntes kegyes adományok gyűjtésére. 3. A nem tagok a háborús estéket 1 korona beléptdíj mellett látogathatják. 4. A tagok az estéket ingyen élvezhetik. Aki azonban ülőhelyét az egész ciklusra biztosítani akarja, megválthatja azt személyenként 2 korona díjnak befizetésével a Nyitrai és Társaság r. t. könyvtárában, ahol az ülésrend rajza is megtekinthető.

— **Vihnyepeszerény-Vihnye.** A m. kir. belügyminiszter Baravármegye közönségéhez intézett rendelkezéssel Vihnyepeszerény község nevét az 1898. évi IV. t. cz. 25.-a alapján „Vihnye”-re megváltoztatta és egyuttal Pesszerény lakott hely nevét is törzskönyveztetni rendelte.

— **Gyászhir.** A legnagyobb megilletődéssel közöljük a leverő és szomorú hírt, hogy Váray János, szentszéki tanácsos, óbarsi plebános, a levai róm. kath. alesperesi kerület papságának általánosan nagyrabecsült nevezője és Baravármegye törvényhatósági bizottságának tagja áldádeus életének 74. évében, rövid szenvedés után, Óbarson elhunyt. A megboldogult, aki

városunk szülötte, a hetvenes évek elején segédlelkész volt Léván; innen ment plébánosnak Óbarsra, ahol 42 évet töltött, amely idő alatt példás életével és buzgó működésével hibeinek osztatlan tisztelét nyerte meg. Szülővárosa iránt mindig őssinte szeretettel és ragasskódással viseltetett. Jószívűségére vall a tetemes adomány, amellyel nagyon elősegítette az irgalmas nővérek intézetének a mai magas fokra való fejlesztését. Ugy értesültünk, hogy vagyonának javarészt jótékony célokra hagyományozta. Halála nemcsak rokonainak okozott mély gyászt, hanem paptársai, hivei és ismerősei is ózintén fájálják elhunytát. Hült tetteit — kívánságának megfelelően — Óbarson — szerető hivei között, — e hó 8.-án délelőtt 10 órakor a legszeleesebb körben megnyilatkozott részvét mellett helyezett nyugalomra. — Áldás emlékezetén és béke porain! — A papság elhunytá alkalmából a következő gyászjelentést adta ki: A levai róm. kath. alesperesi kerület papsága fájdalommal tudatja, hogy egyik legérdemesebb tagja és Krisztusban szerett testvére Váray János szentszéki tanácsos, óbarsi plebános, Baravármegye törvényhatósági bizottságának tagja, 1915. évi január hó 5.-én este 7 órakor, 74. éves korában a halotti szentségek buzgó felvétele és rövid, de fájdalmas szenvedés után meghalt Óbarson. Temetése és az egészlelt szentmiseáldozat 1915. évi január hó 8.-án, délelőtt 10 órakor lesz Óbarson. A jó Isten adjon neki csendes nyugalmat; mi kegyelettel fogjuk őrizni emlékét! — Külön gyászjelentésben tudatják elhunytát a rokonság nevében is kedves testvérei: özv. Jozsefcsok Károlyné Váray Mária, Váray Károly, özv. Vosztruha Györgyné Váray Emilia; — továbbá: a Levai Takarékos Hiteletintézet r. t. igazgatósa, felügyelő bizottsága és tisztikara, amely intézet igazgatóságának osszopos tagja volt.

— **Háborús estély.** A Reviczky-Társaság az új ciklusban folyó hó 6.-án, a városbáza dísztermében tartotta meg első estélyét. A műsort Köveskúti Jenőnek, a társaság elnökének tartalmas és hazafias szellemű áthatott megnyitó beszéde vezette be, amelyben szívvelyesen üdvözölvén a megjelent közönséget, kijelentette, hogy az estélyek újabb ciklusa alatt a társaság estélyein a műsákt hallgatni fognak és a háborúra való tekintettel a műsoron állandóan a háborúról szóló s azaz kapcsolatos témák lesznek. A megnyitó után Finta Sándornak Imádság című kedves költeményét Moravik Margit olyan mélyen átértezte és annyi áhitattal szavelta, hogy a versnek szövege valóban mint a legszebb ima hangzott el ajkairól. A háborús estélyek előadásainak méltó bevezetője volt Erdélyi József kegyesrendi főgimnáziumi tanárnek *Leiki erők a háborúban* címen megírt verse és gazdag tartalma munkája, amelyet az író betegeskedése miatt dr. Karafathi Márius olvasott fel. A jeles mű kösülését a szerző szívességéből lapunk jövő számában kezdjük meg. Nagy és mély hatást keltett dr. Kersék Jánosnak, lapunk főszerkesztőjének *Tűzönvén keresztl* című gyönyörű költeménye. Ezt Farkas Olga a nála már megszokott ügyességgel és a legmelegebb érzéssel szavelta el. A közönség egy a szerzőt, mint a szavalót élénken megtapolta. — Általánosan feltűnt, hogy városunk intelligens férfiközönsége nem érdeklődven az aktuális témák iránt, — csekély számmal volt képviselve. — A folyó hó 13.-án tartandó II.-ik estélynek műsora: 1. Karafathi Márius. 2. Kiss Menyhért. Az égig érő tűz. Szavaltja: Holzmann Ferenc. 3. Aino Kallas. Novella. Finn eredetiből fordította és felolvassa: Fekete József. 4. Lenkei Henrik: Anyák ne sirjatok! Szavaltja: Jaross Margit.

— **A belügyminiszter a városokért.** Sándor János belügyminiszter körrendeletben értesítette a vármegyei törvényhatóságokat, hogy a rendezett tanácsú városok részére megállapított állami segélyeket kiutalványozta. A folyó évre az eddigi két millió korona helyett három millió áll a miniszter rendelkezésére; egyelőre azonban minden város részére ugyanast az összeget

engedélyezte a miniszter, amelyet erre vonatkozó múlt évi rendelet megállapított, hogy akadálytalan kielégítést nyerjenek a városok azon szükségletei, amelyek a múlt évben rendelkezésre bocsátott összegben fedezetet találtak. A fennmaradó összeg felhasználására és felosztására vonatkozó elhatározását a belügyminiszter a jelenlegi rendkívüli viszonyok közt egyelőre függőben tartja.

— **Magyarország néptanítói a harctéren.** Egy összeállítás szerint Magyarországi néptanítói közül 4906-an vonultak be hadiszolgálatra, akikből új évig 206 megsebesült, 41 pedig hősi halált halt.

— **Eljegyzés.** Riedl István, a Kálnoky Bedő Béla uradalom gazdatisztja Galgolyóról, a napokban eljegyezte Dodek János lévai kir. telekkönyveszetűnek kedves leányát, Ilonkát.

— **Főegyházmegyei hír.** Ifj. Horváth Ferenc vészei adminisztrátor ugyanoda plébánosává neveztetett ki.

— **A Reviczky-Társaság** háborus estőinek előadási sorozata: A január 13-iki műsort lapunk más helyén közöljük. III. Január 20. *Tomcsányi János:* Lengyelországi képek. *Erdélyi József:* Isten beavatkozása a háborúba IV. Január 27. *Porubsky Géza dr.:* A háboru erőlesbítőcselelti szempontja. V. Február 3. *Fekete József:* Az iszlám háborúja. VI. Február 10. *Patay Károly:* A háboru a vallásos lélek világán át. VII. Február 17. *Köveskúti Jenő:* Az orosz nép története és viasuraimi politikája. VIII. Február 24. 1. *Hering János:* Látomás. 2. *Surányi Gyula:* A nemetek a világháborúban. IX. Március 3. *Rassovszky Kálmán:* A franciak és az angolok a világháborúban. X. Március 10. *Háczel Kálmán dr.:* A háboru és a kultúra. XI. Március 17. *Köveskúti Jenő:* A szerb nép története és aspirációi. XII. Március 24. 1. *Kelte Gyula főispán, díszelnök:* A háboru politikai vonatkozásai. 2. *Báthy László:* Téma fenntartva.

— **A nyugdíjgény jogosultsága.** A háboru következtében tartalékos és szolgálaton kívüli viszonybeli, valamint népfelkelő személyek is nyerhetnek igényjogosultságot a nyugdíjra. A nyugdíjra vonatkozó határozat meghozatalánál fontos az illető polgári állása, miért is a felülvizsgáló bizottságok a honvédelmi miniszter által utasítottak, hogy a polgári állást a felülvizsgáló ügyiratokra mindenkor vezessék be. Azonkívül a leletben és a javaslatban határozottan kifejezésre kell juttatni, vajjon dacára a bekövetkezett katonai szolgálathelyességnek a polgári szolgálatra való alkalmasság fennáll-e?

— **Nem kell zászló a katonáknak.** A hadvezetőség újabban rendeletet küldött a katonai parancsnokságokhoz, hogy a mozgósítás kezdete óta meghonosodott azon szokás, hogy a hadbavonult századoknak a közönség felszalagozott lobogókat ad az utra, — lehetőségig mellőzzék és minden feltűnés nélkül figyelmen kívül hagyják a közönséget, hogy hagyjon fel ezen zászlók ajándékozásával. Ugyanis megfigyelték, hogy ezek a zászlók a harcvonalban akadályozták a zászlótartót a szabad mozgásban, sőt, hogy azt el ne vesszék, tulságosan vakmerők is voltak, ezzel kockáztatva életüket a több esetben a zászló védelme egyesekre vezetés következményekkel járt, amire ily súlyos időkben, amikor nem a régi fegyverekkel, hanem egyenesen öldöklő szerzeszámokkal folyik a küzdelem, nincsen szükség. Másrészt indokolt kifogás tárgyát képezi a katonák és vasuti kocsik felvirágosítása is, mivel ez a komolytágnak megrovására is ezért ennek mellőzése is kívánatos. A hadvezetőség háias szívvel veszi a közönség meleg, jöleső érdeklődését katonáink irányában, de még szivesebben venné, ha ezen, esetleg kárt is okozó külsőségek helyett az ezekre fordított költségeket is a katonák testi jólétét előmozdító célokra (meleg ruhákra és hasonlókra) fordítanák, mert ez csakis használhat a katonának, de bajba nem sodorhatja. Megfontolva a dolgot, a hadvezetőség ezen előrelátó intézkedése csakis meggondoltságra mutat és ezért a jövőben az ezred lobogóit sem viszik a

harcvonalba, mert a lobogó mégis csak szimbólum, melynek minden áron való megőrzésével nem tanácsos a katonák figyelmét a tulajdonképeni célról, az ellenség harcoképtelenné tételéről és saját életének a lehetőség határain való megővésétől elvonni.

— **Szalay Pál kiállítás.** Szép erkölcsi és anyagi sikerrel záródott január 1-én Szalay Pál kiállítás. A látogatók száma 150 volt, legelőbb karácsony első napján voltak. Megvették: 12 olajfestményt, 10 squalitot, 1 temperát, 8 graphikai, 2 linoleum-képet, 1 üvegablaktervet, 1 falidísz, 4 vázlatot és 80 drb. levelezőlapot.

— **Az elesettek családtagjainak összeírása.** A közbizóságok már megkezdették a háboruban elesettek hátramaradt családtagjainak összeírását, ami a veszteségi listák alapján történik. A hátramaradt családtagoknak azt a veszteségi listát kell felmutatniuk, amelyben a családtagok neve szerepel. Ennek alapján történik a törzskönyvbe való bevezetés. E bevezetés után 6 hónapig a már megállapított segély jár a családtagoknak, azután pedig az elesett társadalmi állásához mérten bizonyos összegben részesülnek. Azoknak a családtagjai, akik mint elhunytak szerepelnek a veszteségi-listán, a megállapított segélyben részesülnek mindaddig, míg a holtta nyilvánítása előírása le nem folyik.

— **Jótekonny adomány.** Sztáry Béla uradalmi kasznár 5 koronát küldött lapunk szerkesztőségéhez a katonák árvái részére. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Hadisegély-bélyegek.** A magyar posta a hadjáratban elesettek özvegyeinek és árváinak segélyezése céljából hadisegély-bélyegeket bocsátott ki, melyek mindgyikének felhasználása két fillérrel gyarapítja a hadjáratban elesettek özvegyei és árvái részére összegyűlt adományokat. A szükség, amelynek enyhítésére gyűlnek az adományok, olyannyira nagy, hogy az ilyen egyes fillérekből való gyűjtésnél szinte tengert kell összehordani vízszeppekből. A posta mag is tesz mindent a siker érdekében, személyzet szorgalmas hangyaforgató módjára szerénykedik a gyűjtés munkája körül, nem ismeri eszen a téren sem a fáradságot és készsége; a helyi-közel mutató közönség sem lankasztja a hadisegély-bélyegek körüli agitálásában. A váliat munka nagysága s az a tudat, hogy ezen a téren a legteljesebb eredményt kell elérni, arra készteti a segélykötő körül serénykedőket, hogy segítők kezük után nyuljanak; ezért kérve-kérk a jölelők közönséget, kívátt a kereskedőket, hogy járuljanak hozzá az akcióhoz azval az áldozattal, hogy üzleti levelezéseiket hadisegély-bélyegek használatával bonyolítsák le mindaddig, míg a hadisegély-bélyegek forgalomban vannak. Hiszük, hogy a nemes célt szolgáló kérelem meghallgatásra talál.

— **Cigaretta a menekültek javára.** Az osztrák dohányjüvedek új cigarettafajt hozott forgalomba „Galicia” elnevezés alatt. A cigaretta ára hat fillér. A csomag címlapján egy lengyel legionárius kepe látható, körötte pedig a következő felírás: „Jövedelme a galiciai és bukovinai menekült lakosság segélyezésére szolgál.”

— **Egykoronás bankjegy és félkoronás váltópénz.** A háborus állapot legelső időszakában tapasztalt aprópenzhiányt a kétkoronás bankjegyek kibocsátása csak részben tudta eloszlatni. Különösen jötekonny hatással voltak ezek a kétkoronás papírpénzek a katonaságra, azoldjának kifizetésénél, de már a háboru első időszakában is hangulyzták, hogy kívánatos volna egykoronás papírpénzek kibocsátása is, főként avégből, hogy a csapatok pénztárainak nagy súlyát csökkenteni lehessen. A hadvezetőség javaslatára az osztrák-magyar bank azonnali honorálta ezt a kívánást és amint értesültünk, az egykoronás bankjegyek készítése immár folyamatban van. Egyelőre csupán huz milión darab ily papírpénz kerül a forgalomba, a további mennyiségek előállítását a szükséglet és a későbbi állapotok fogják meghatározni. A pénzforgalom egyszerűsítését és megkönnyítését szolgálja továbbá az a terv is, hogy a váltópénzek szaporítása él-

jából félkoronás nickeldarabok bocsátásának ki. Tekintettel arra, hogy az osztrák-magyar monarchiának váltópénzkontingense meglehetősen kicsiny, már többször merült föl az a kívánás, hogy a nickelpénzek szaporításának. Jelenleg ugyanis mindössze 48 millió korona értékű huszfilléres és 32 millió korona értékű tízfilléres van kibocsátva, amely mennyiség aránylag igen mérsékeltnek mondható. Valószínű tehát, hogy az 50 filléres nickl-váltópénzek kibocsátására már legközelebb sor kerül, ami a háborus idők váltópénzforgalmát lényegesen meg fogja könnyíteni.

— **A hadi foglyok foglalkoztatása.** Közgazdasági állapotainkra jelentékenyen kiható rendeletet bocsátott ki a belügyminisztérium a főispánokhoz a hadifoglyok munkáltatására vonatkozólag. A hadifoglyoknak munkásokként való alkalmaztatására iránti kérelmek a főispáni hivatalhoz nyújthatók be, a honvédelmi miniszterhez címelve. A főispánok véleményes jelentéssel terjesztetnek fel ezen kérvények. A tárgyalás alapjául elfogadott kérelmek elbírálásánál pedig nem csupán közbiztonsági, hanem közegészségügyi és gazdasági tekintetek is figyelembe kell venni, hogy a hadifoglyoknak munkásokként való alkalmaztatásával a vidékenként fölépített munkahány folytán a hazai munkások kárt ne szenvedjenek, illetve ezáltal a helyben szokásos napszám a munkások kárára mesterségesen le ne szállítassék.

— **A vasuti utazás korlátozása.** A belügyminiszter arra a felvétel tekintettel, hogy a déli harctéren fellépett járványos betegségek terjedését az ott levő sebesült katonák hozzátartozóinak tömeges látogatása előmozdítja, — a járvány elhurcolásának megakadályozása céljából elrendelte, hogy a vasutak igénybevételére jogosító utalványok további intézkedésig Bécs-Budrog, Torontál- és Temesvármegyék nem fertőzött városaiba és községeibe csak kivételes méltánylást érdemlő okokból, — Horvát-Szlavon országok községeibe és városaiba, valamint a nevezett vármegyék fertőzött városaiba és községeibe — az ott állandó lakbellel bíró és oda visszatérni akarók kivételével — egyáltalán nem állíthatók ki. — Továbbá nyomatékosan figyelmeztetjük a közönséget, hogy *Uyid/ken* tel Horvátországba senki sem bocsátatik be, ennélfogva a hiábavaló utazástól mindenki tartózkodjék.

— **Az ellenség fegyvereit tilos kiállítani.** A belügyminiszternek tudomására jutott, hogy egyes kereskedők kirkataiban az ellenségtől szákmányolt fegyvereket és felszerelési tárgyakat kiállítottak. A miniszter e napokban kelt leiratában felhívta a vármegyék alispánjait és a városok polgármestereit, hogy ezeket a cikkeket sem a kirkatokban kiállítani, sem pedig egyébként forgalomba hozni nem szabad, hanem azokat a legközelebbi katonai parancsnoksághoz, vagy közigazgatási hatósághoz kell beszoállítani.

— **Lábadozó osztagok felállítás.** A pozsonyi katonai parancsnokság területén a következő állomásokon állítottak fel lábadozó osztagokat legénységi állomány egyének részére: Győrött, Komáromban, Esztergomban, Nagykánizsán és Pozsonyban.

— **Az állampolgárság megállapítása.** A kultuszminiszter rendeletet intézett egy konkrét esetből kifolyólag az egyházi főhatóságokhoz s ebben megállapítja, hogy a magyar állampolgárság igazolására a községi előjáróság illetőségi bizonyítványa nem elegendő. Az állampolgárság hivatalos megállapítására csak a belügyminisztérium illetékes.

— **A moziban** ma három előadás lesz és pedig: d. u. 3 és 5 órakor félhelyárakkal és este fél 9 órakor rendez helyárakkal. Az előadások ma is rendkívüli érdekességű kecsegtetik a közönséget, amennyiben a következő darabok lesznek műsoron: *A konzul úr.* Vigjáték 3 f lvonásban. *A becs-telen,* az ópiumezívó drámája 3 felvonásban. Mint természetesen felvétel kerül a vászonra: *A bikavida.* A változatos és érdekes előadást *Kata és Kató* című humoros darab fejezi be.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Hochberg Józsefné úrnő Bajkáról a tüdőbeteg gondozó intézet kiségitő korházának 45 korona készpénzt, tojást, egy kosár almát és 200 cigarettát adományozott.

Fogadja a nemesszívű adakozó sebesültjeink nevében is őszinte szívből fakadó köszönetemet.

Léva, 1915. január hó 6.

Dr. Frommer Ignác.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1915. évi jan. hó 8-tól 1915. évi jan. hó 10-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek néme	A gyermek neve
Balogh András Korsamer J. Kolik Pál Szabó Ilona Blac-uha Julianna	leány fiú fiú	Lenke Ilona József István Vince

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallás
Welanyk Ádám Wasy'uk Emilia	r. kath.

Lévai piaciárak.

Hovatvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitan.

Buza m. mázsánként 39 kor. — fillértől
39 kor. — fill. Kétszemes 26 kor. — fill. 28
kor. — fill. Rossz 29 kor. — fill. — kor.
— fill. Arpa 22 kor. — fill. 22 kor. 50 fill.
Zab 24 kor. — fill. 24 kor. — fill. Kuko-
rica 22 kor. — fill. 22 kor. — fill. —
Lenese — kor. — fill. — kor. — fill. —
Bab 70 kor. — fill. 70 kor. — fill. —
Köles — kor — fill. — kor. — fill.

Szerkesztői üzenet.

B. Z. M. A kézirat mostani számunkhoz elkésve érkezt. A jövő számban közölni fogjuk. Szívélyes üdvözlét

Nyílttér.

ZÖLD TAKARMÁNY.

BORI községben Hortme-
gyében 100 métermázsa
gombos here (Stájer takar-
mány) métermázsa
9 koronáért eladó.

Bővebbet

BORY LÁSZLÓNÁL Boriban.

== Kölcsonkönyvtár ==

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVÁN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

Koksz és szén

szükségletét kérem nálam rendelni.

Szalon szén m/m 3-80 koksz
4-80 fillér házhoz szállítva

SPITZ ARMIN

s z á l l í t ó

Honvéd-utca 8. (saját ház.)

Pigler

Ruhákat fest és tisztít

Léva

Gallérokat vasal

Szepessy-utca

Ma

moziba

megyünk!

Az APOLLO mozgósínház
músora érdekes.

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatár- és vasnagyszerkedése

Alapított 1881.

L É V Á N.

Telefon szám 14.

Mindennemű fűszer- és csemegeárak — Naponta friss felvágottak és **prágai sonka**. — Elismert legjobb minőségű **kávék**. — Legfinomabb **teák** és **rumok**.

Teasütemény, csemegebor, likör, cognac, pezsgő, déligyümölcs, dessert cukorka.

Magyar gyártmányu folytonéző kályhák, fa- és széntartók, kályhaellenzők (paravánok), takeréktűzhelyek, szesz-, szén- villamos vasalók, szesz és villamos gyorsforralók, kávé és teafőzők, húsvágógépek konyhamérlegek, valamint **Varrógépek** stb. állandó nagy raktára.

Gyári raktárt tartunk

tiszta aluminium és valódi nikkelt főzőedényekből modern háztartási s konyhafelszerelési cikkekből.

Császárfürdő. Budapesten. Nyári és téli gyógyhely a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú Kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők: hölgy-, szénsavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használatnak főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen ivó-kúra és légzőszervek hurutos eseteiben a testi pangásoknál 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak: Gyógy és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld. **Az igazgatóság.**

Prémet a katonáknak!

Vitéz katonáinknak, főként az északon harcolóknak, az eddigin kívül csakhamar egy új ellenséggel — az északi hideggel — fog kellenni szembeszállniok; e küzdelem szintoly erős lesz, mint az élő ellenséggel való harc, de ebben az itthonmaradtok is résztvehetnek, segíthetnek, ép ezért az áldozatkészség már is annyi jelét tanúsító magyar társadalomhoz fordulunk. A hadsereg jól el van látva, de mivel az éltető melegből sohasem lehet elég, ezennel felkérjük a közönséget, hogy ha nélkülözhető új vagy ócska prémes holmija van, azt katonáink számára küldje be a Hadsegélyző hivatalhoz Budapest, IV. Váci utca 38.

E küldeményeket a posta teljesen díjmentesen szállítja.

Bundát, karmantyút, bekecsét, sipkát, keztyűt stb. A hadsegélyző hivatal mindent szívesen fogad és a szükséghez képest felhasználja, átdolgoztat.

Ez a jó szívektől jövő jó meleg ajándék lesz vitézeinknek a legkedvesebb.

Az országos hadsegélyző bizottság ruházati albizottsága nevében:

Pekár Gyula.

HARCZTÉRI TÉRKÉPEK

kaphatók:

NYITRAI és TÁRSA r. t.

könyvkereskedésében

LÉVAN.

Vasuti új menetrend 1914. nov. hó 1-től.

G.-Berzence—Léva. Léva—Csata—Párkány-Nána			Párkány-Nána—Csata—Léva. Léva—Gr.-Berzence		
Gr.-Berzence ind.	604	1225	Budapest ind.		
Jálna	610	1232	Bécs ind.		
Saskó-Váralja*	619	1242	Párkány-Nána ind.	540	855
Gr.-Szt.-Kereszt	626	1250	Köhid-Gyarmath	555	910
Geletnek-Szkleuó	643	109	Kéménd	605	923
Szénásfalu-Vihnye	649	116	Bény	619	934
Zsarnóca	711	137	Csata ér.	629	944
Zsarnóca-Fürész.*	716	142	Csata ind.	637	956
Garamrév	722	149	Oroszka	644	1004
Rudnó	732	200	Garam-Damásd	653	1012
Ujbánya	738	206	Zseliz	705	1023
Bars-Berzence 6. örh.*	748	218	Nagy-Salló	729	1048
Gr.-Szt.-Benedek	807	287	Alsó Várad	744	1103
Kovácsi	817	249	Nagy-Szecsse	748	1108
Nagy-Koszmály	828	259	Léva ér.	800	1119
Léva ér.	843	316	Léva ind.	809	
Léva ind.	851	334	Nagy-Koszmály	827	
Nagy-Szecsse	901	1218	Kovácsi	855	
Alsó-Várad	907	1220	Gr.-Szt.-Benedek	853	
Nagy-Salló	927	1240	Bars-Berzence 6. örh.	903	
Zeliz	945	1258	Ujbánya	914	
Garam-Damásd	956	109	Rudnó	919	
Oroszka	1004	121	Garamrév	950	
Csata ér.	1010	127	Zsarnóca-Fürész.*	986	
Bény ind.	1020	135	Zsarnóca	953	
Kéménd	1031	147	Szénásfalu-Vihnye	1006	
Köhid-Gyarmath	1041	157	Geletnek-Szkleuó	1012	
Párkány-Nána ér.	1053	209	Garam-Szt.-Kereszt	1030	
Budapest felé ind.	1107	223	Saskó-Váralja	1037	
" " Gyors "	1256	807	Jálna	1046	
" " " ér.		825	Gr.-Berzence	1053	
" " Gyors "	200	945			
Bécs felé ind.					
" " Gyors "	1185				
" " " ér.					
" " Gyors "	540				

KÖNYVEK

izléses és tartós bekötését elvállalja
Nyitrai és Társa r. t., Léván.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Lévan.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallitás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hofherr és Schrantz gőzcséplő lészletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.
Világhírű RAPID láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.